

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
ЦЕНТР МІЖНАРОДНОЇ ОСВІТИ І СПІВРОБІТНИЦТВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії ХДАК

Василь ШЕЙКО

(підпис)

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДЛЯ ІНОЗЕМЦІВ (ТВОРЧОГО КОНКУРСУ)
ДЛЯ АБІТУРІЄНТІВ З ЧИСЛА ІНОЗЕМЦІВ
ТА ОСІБ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА,
ЯКІ ВСТУПАЮТЬ НА НАВЧАННЯ ДО ХДАК
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА**

*зі спеціальності 024 ХОРЕОГРАФІЯ
(освітня програма: «БАЛЬНА ХОРЕОГРАФІЯ»)*

ВСТУП

Програма призначена для іноземців та осіб без громадянства, які виявили бажання здобувати вищу освіту в Україні та володіють мовою навчання (українською) в обсязі, який співвідноситься з рівнем "незалежного користувача" (відповідно до класифікації Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти).

Творчий конкурс проводиться з метою виявлення вступників серед іноземців та осіб без громадянства (далі – абітурієнти), спроможних під час навчання в ХДАК досягти відповідного професійного рівня майстерності та отримати необхідні знання для подальшої творчої діяльності в галузі хореографічного мистецтва.

Абітурієнти, які обрали освітню програму “Бальна хореографія”, повинні мати специфічні творчі здібності, виявити відповідну фахову придатність, володіти професійними навичками виконання класичного та бального танцю; мати нахил до балетмейстерської діяльності, виявляти обізнаність з термінології і літератури за фахом, володіти необхідними знаннями в галузі суміжних мистецтв.

Під час випробування абітурієнт повинен виявити

Знання:

- основних позицій при виконанні танців латиноамериканської програми рівня складності student; назв основних танцювальних рухів, правил та особливостей, манери їх виконання:

Ча-ча-ча: Основний рух; Віяло; Алемана; Хокейна ключка; Три ча-ча-ча; Дзига направо; Відкриття НП; Закритий хіп-твіст; Рука до руки; Оберти: оберт на місті НЛ, оберт на місті НП; Спот Оберт Ліворуч та Праворуч; Тайм степ: Тайм степ з ЛН, Тайм степ з ПН; Нью-Йорк.

Самба: Основний рух з ПН та з ЛН ; Альтернативний основний рух з ПН; Альтернативний основний рух з ЛН; Основний рух в поступальному напрямку; Зовнішній основний рух; Виск ВП та ВЛ; Самба хід в ПП; Бота фоґо у поступальному русі: Бота фоґо у поступальному русі вперед, Бота фоґо у поступальному русі назад; Бота фоґо у ПП и контр ПП; Лівий поворот; Корта джака.

Румба: Основний рух; Віяло; Алемана; Хокейна ключка; Кроки у поступальному русі вперед та назад; Дзига направо; Відкриття НП; Сайд степ; Закритий хіп-твіст; Кукарача; Рука до руки; Повороти на місті: Поворот на місті НЛ, Поворот на місті НП; Спот Оберт Ліворуч та Праворуч.

Пасодобль: На місті; Основний рух; Апелъ; Шасе НП та НЛ з підніманням та без піднімання: Шасе НП, Шасе НЛ, Піднімання; Променадна ланка; Пересування (разом з варіантом під назвою Атака); Розлука; Фолевей-закінчення до Розлуки; Вісім (Плащ); Шістнадцять.

Джайв: Фолевей рок; Фолевей Троуевей; Лінк Рок та Лінк; Зміна Місць з Правої Наліво; Зміна Місць з Лівої Направо; Зміна Рук за Спиною; Американський Спін; Кроки; Хлист.

- основних позицій при виконанні танців європейської програми рівня складності student; назв основних танцювальних рухів, правил та особливостей, манери їх виконання;

Повільний вальс: закрита зміна з ПН та ЛН, натуральний оберт, Зворотний оберт, Натуральний спіл оберт, віск, шасе з ПП; зміна хезитейшн (Associate);

Танго: Ход с ЛН и ПН (уперед, назад, з ПН в ПП), Прогресивний бічний крок, Прогресивна ланка, Закритий променад, Натуральний рокк оберт, Закрите закінчення, Відкритий зворотній оберт, партнерша поза партнером, Корте назад;

Фокстрот: Перо, Потрійний крок, Натуральний оберт, Зворотний оберт, Перо закінчення, Імпетус (Закритий імпетус), Натуральне плетіння, Зміна напрямку;

Квікстеп: Четвертний оберт праворуч, Натуральний оберт, Прогресивне шасе, Локк вперед, Натуральний оберт с хезитейшн, Натуральний півот оберт, Натуральний спіл оберт;

- техніку та механіку виконання рухів танців латиноамериканської та європейської програми рівня складності student (за У. Лердом та А. Муром);
- позиції рук, ніг, положення голови, назв рухів класичного танцю, правил виконання елементарних рухів класичного танцю: demi-plie, grand plie, battement tendu, battement tendu jete, ronds de jambe par terre, rond de jambe en l'air у напрямках en dehors та en dedans, battement fondu, battement frappe, double battement frappe, battements releve lent та battements developpe, petits battements, grand battement jete;
- положення корпусу (en face, epaulement), поз класичного танцю (малі та великі пози croisee, efface та ecartee), I, II, III port de bras;
- методики виконання temps leve saute з I, II, V позицій, changement de pied, pas echappe на II позицію;
- методики виконання tours chaines;
- витоків та походження кожного танцю латиноамериканської та європейської програми; внеску Уолтера Лерда, Гая Говарда та Алекса Мура у розвиток бальних танців; провідних ансамблів, студій бального танцю, керівників та видатних професійних виконавців бального танцю латиноамериканської та європейської програми;
- провідних клубів бального танцю України та їх тренерів; відомих колективів народного танцю, сучасного танцю; конкурсів, фестивалів, турнірів, оглядів з хореографічного мистецтва;
- балетів М. Петіпа; реформи М. Фокіна в балетному мистецтві; значення «Російських сезонів» в Парижі для розвитку світового балетного мистецтва; специфіки балетмейстерського стилю Ю. Григоровича та Б. Ейфмана; зарубіжних балетмейстерів-експериментаторів ХХ ст.: Ж. Баланчіна, Р. Петі, М. Бежара; провідних балетмейстерів балетного театру України: І. Чістякова, В. Вронського, А. Шекеро, Г. Майорова; сучасних балетмейстерів та провідних танцівників балетних театрів України, Росії та країн СНД; балетних композиторів ХІХ-ХХ ст.;
- основних елементів класичного екзерсису, їх послідовності; фізичних даних, необхідних танцівникам; літератури з хореографії; основних вимог до керівника хореографічного колективу; аматорського хореографічного мистецтва та його значення; значення хореографічного мистецтва в естетичному вихованні.

Уміння:

- методично грамотно, технічно, емоційно виразно та стилістично вірно виконувати танцювальні рухи, характерні для танців латиноамериканської та європейської програм, запам'ятовувати запропоновані комбінації;
- правильно тримати корпус, методично грамотно виконувати рухи класичного танцю, запам'ятовувати комбінації екзерсису;
- продемонструвати наявність необхідних професійних даних (виворітність, танцювальний крок, гнучкість та еластичність м'язів, суглобів ніг, рук та корпусу), зберігати ар'омб (стійкість), демонструвати танцювальність під час виконання комбінацій;
- методично грамотно виконувати стрибки; координувати рухи рук та голови зі стрибками; запам'ятовувати комбінації запропоновані викладачем та виконувати комбінації музикально;
- показати творчі здібності до створення танцювального фрагменту; з'єднувати рухи, характерні для відповідного танцю; створювати закінчену танцювальну варіацію, в якій взаємозв'язок рухів, малюнку та музики розкривали характер і стилістичні особливості запропонованого музичного фрагменту; уміти розкривати за допомогою поєднання музики та лексики, манери виконання хореографічний образ;
- надати інформацію про творчу діяльність видатних хореографів, професійних виконавців бального танцю України та світу;
- надати точні назви відомих балетних спектаклів, назвати їх постановників та композиторів, охарактеризувати особливості творчої діяльності видатних хореографів, виконавців класичного танцю минулого часу та сьогодення та їх вплив на розвиток світового танцювального мистецтва;
- надати назви відомих хореографічних колективів України народного, сучасного, бального танців, охарактеризувати їх діяльність; розповісти про найбільш відомі хореографічні заходи України та світу;
- логічно та послідовно викласти інформацію, охарактеризувати особливості професійного та аматорського хореографічного мистецтва, аргументовано пояснити особистий вибір професії хореографа.

Творчий конкурс проходить у формі співбесіди (дистанційно). Він спрямований на визначення знань вступника основ теорії та історії хореографічного мистецтва.

Співбесіда за темою «**Основи теорії та історії хореографічного мистецтва**» передбачає перевірку загальнокультурного та теоретичного рівня підготовки абітурієнтів, а саме:

- знань історії та сьогодення бального танцю;
- знань історії та сьогодення балетного театру;
- знань хореографічного мистецтва сучасності;
- знань методичних аспектів хореографічної освіти.

Визначення виконавських здібностей та професійних даних відбуватиметься у формі перегляду комісією відео-контенту, запропонованого вступником напередодні творчого конкурсу. Відео/посилання на відео з власним

виконанням танцювальної комбінації на матеріалі танців європейської або латиноамериканської програми необхідно надіслати заздалегідь на електронну адресу деканату факультету хореографічного мистецтва xdak.fxm@gmail.com, зазначивши у листі ПІБ вступника, надати скрін-копію паспорта та назву обраної освітньої програми.

Оцінка виставляється за 200-бальною шкалою оцінювання (від 0 до 200 балів) за творчий конкурс: відео-контент – від 0 до 100 балів; за «Основи теорії та історії хореографічного мистецтва» – від 100 до 200 балів.

**Структура оцінки за проходження першої частини творчого конкурсу
«ВИКОНАВСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ»**

№	Основні завдання першої частини творчого конкурсу	Кількість балів
1.	Професійні фізичні данні	1-15
2.	Акторська виразність та емоційність виконання	1-15
3.	Виконання варіацій танців європейської програми	1-35
4.	Виконання варіацій танців латиноамериканської програми	1-35
Максимальна кількість балів		100

**Структура оцінки за проходження другої частини творчого конкурсу
«ОСНОВИ ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА»**

№	Основні знання та вміння, які перевіряються під час другої частини творчого конкурсу	Кількість балів
1.	Знання історії хореографічного мистецтва	1-50
2.	Знання елементарної теорії хореографічного мистецтва	1-50
Максимальна кількість балів		100

Абітурієнти, які отримали під час творчого конкурсу хоча б за одну частину менше 124 балів, до участі в конкурсі щодо зарахування на денну або заочну форми навчання не допускаються.

**КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
АБІТУРІЄНТІВ З ЧИСЛА ІНОЗЕМЦІВ
ТА ОСІБ БЕЗ ГРОМАДЯНСТВА,
ЯКІ ВСТУПАЮТЬ ДО ХДАК У 2022 РОЦІ
на спеціальність 024 Хореографія**

Рівні навчальних досягнень	Критерії оцінювання навчальних досягнень
1. Початковий до 123 балів	Абітурієнт не виконав основні завдання етапу творчого конкурсу «Виконавська майстерність». Не володіє основними знаннями з “Основ теорії та історії хореографічного мистецтва”. Відсутні будь-які схильності до хореографії.
	Абітурієнт не виконав основні завдання етапу творчого конкурсу «Виконавська майстерність». Виявляє дуже слабе володіння фактичного матеріалу з “Основ теорії та історії хореографічного мистецтва”. Не володіє методикою виконання рухів, відсутні балетмейстерські схильності, емоційна виразність та технічність, професійні фізичні дані.
	Абітурієнт не виконав основні завдання етапу творчого конкурсу «Виконавська майстерність». Має фрагментарні знання з “Основ теорії та історії хореографічного мистецтва”. Не володіє методикою виконання рухів, відсутні балетмейстерські схильності, емоційна виразність та технічність, професійні фізичні дані.
2. Середній 124 – 149 балів	Абітурієнт виявляє недостатні знання з теоретичного та практичного матеріалу творчого конкурсу, що свідчить про обмеженість його загальнокультурного рівня. Слабко володіє методикою виконання рухів. Має деякі балетмейстерські схильності, слабку емоційну виразність та технічність, відсутні професійні фізичні дані.
	Абітурієнт виявляє невпевнені знання з теоретичного та практичного матеріалу творчого конкурсу, що свідчить про його недостатній загальнокультурний рівень. Слабко володіє методикою виконання. Має середні фізичні дані, деякі балетмейстерські схильності, слабку емоційну виразність та технічність.
	Абітурієнт виявляє слабкі знання з теоретичного та практичного матеріалу творчого конкурсу, що свідчить про його недостатній загальнокультурний рівень. Допускає неточності в методиці виконання рухів. Має середні фізичні дані, деякі балетмейстерські схильності, недостатню емоційну виразність та технічність.

3. Достатній 150 – 175 балів	Абітурієнт володіє практичними навичками виконання завдань творчого конкурсу, допускає неточності в методиці виконання рухів. Має професійні фізичні дані, технічність та балетмейстерські схильності, але недостатньо емоційно виразний. Виявляє в цілому достатні знання з «Основ теорії та історії хореографічного мистецтва».
	Абітурієнт володіє практичними уміннями виконання завдань творчого конкурсу, допускає неточності в теоретичних знаннях. Має професійні фізичні дані, виявляє методичність, технічність та балетмейстерські схильності, але недостатньо емоційно виразний. Виявляє в цілому достатні знання з «Основ теорії та історії хореографічного мистецтва».
	Абітурієнт добре володіє практичними уміннями виконання завдань творчого конкурсу, допускає неточності в теоретичних знаннях. Має професійні фізичні дані. Виявляє методичність, технічність, достатню емоційну виразність у танці та балетмейстерські схильності. Виявляє в цілому достатні знання з «Основ теорії та історії хореографічного мистецтва».
4. Високий 176 – 200 балів	Абітурієнт володіє основними теоретичними знаннями та практичними уміннями виконання завдань творчого конкурсу за наявності достатніх професійних фізичних даних. Виявляє методичність, технічність та достатню емоційну виразність у танці. Має балетмейстерські здібності. Досить вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу.
	Абітурієнт на високому рівні володіє основними теоретичними знаннями та практичними уміннями виконання завдань творчого конкурсу за наявності достатніх професійних фізичних даних. Виявляє методичну досконалість, технічність трюків, емоційну виразність у танці. Має балетмейстерські здібності. Вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу.
	Абітурієнт блискуче володіє теоретичними знаннями та практичними уміннями виконання завдань творчого конкурсу за наявності достатніх професійних фізичних даних. Виявляє методичну досконалість, віртуозну техніку та емоційну виразність у танці. Має гарні балетмейстерські здібності та високорозвинений виконавський апарат. Вільно орієнтується в питаннях культурного та мистецького життя України та світу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ахекян Т. Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах : навч.-метод. посіб. Київ : ДАКККиМ, 2003.
2. Балет : энциклопедия / за ред. Ю. Н. Григоровича. М. : Совет. энцикл., 1981.
3. Барышникова, Т. Азбука хореографии. М. : Айрис-Пресс. Рольф, 1999.
4. Блазис К. Танцы вообще. Балетные знаменитости и национальные танцы. СПб.: Лань, Краснодар: Планета музыки, 2008.
5. Блок Л.Д. Классический танец: История и современность. М. : Искусство, 1987.
6. Ваганова А. Я. Основы классического танца: учеб. пособие . СПб. : Лань, 2000.
7. Василенко К. Ю. Український танець : підручник. Київ : ІПКПК, 1997. 282 с.
8. Василенко, К. Лексика українського нар.-сцен. танцю. К. : Мистецтво, 1996.
9. Вашкевич Н.Н. История хореографии всех веков и народов СПб: Лань, 2009.
10. Видатні майстри хореографічного мистецтва : біогр. довідник / уклад. Н. М. Корисько. Київ : ДАКККиМ, 2003.
11. Винкельхаус М. Танцуем по максимуму Пер. С англ. — Киев: Основа-Принт, 2011.
12. Вірський Павло: життєвий і творчий шлях / упоряд. Ю.В. Вернигор, Є. І. Досенко. Вінниця : Нова Книга, 2012.
13. Говард Г. Техника европейских танцев: учебник / Гай Говард ; пер. с англ. А. Белгородского. — М. : Артис, 2003.
14. Ги Дени. Все танцы. — Київ : Музична Україна, 1987.
15. Голдрич О. С. Танцюймо разом. Львів : Сполом, 2006. 288 с.
16. Голдрич О. С. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю. Львів : Сполом, 2006.
17. Ерёмин М. Роман с танцем. СПб.: Созвездие, 1998.
18. Захаров Р. Записки балетмейстера. М.: Мистецтво, 1976.
19. Колмир Д.Л. Становление джаза. М.: Искусство, 1964.
20. Колногузенко Б. Види мистецтв та хореографії. Х. : ХДАК, 2009 та 2014.
21. Колногузенко Б. Сучасний танець та методика його викладання. Харків: Слово, 2015.
22. Колногузенко Б. Хореографічне мистецтво. Зб. статей. Х. : ХДАК, 2008.
23. Кривохижа А. М. Гармонія танцю : навч.-метод. посіб. Кіровоград : РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2005.
24. Левинсон А.Я. Старый и новый балет. Мастера балета. СПб.: Лань, 2008.
25. Лисенко А. О. Спортивні танці (європейська програма) : навч. посіб. Харків : ФОП Бровін О. В., 2020.
26. Лэрд Уолтер Техника латиноамериканских танцев. Ч. 1. Москва : Артис, 2003.
27. Лэрд Уолтер Техника латиноамериканских танцев. Ч. 2. Москва : Артис, 2003.
28. Машков А. В. Методика определения результата соревнований в спортивных (бальных) танцах по системе «Скейтинг» и оптимизация судейства на ее основе : учеб. Пособие.— М. : РГУФКСМТ, 2015.
29. Машков А. В. Система «Скейтинг» : метод. пособие для изучения и сдачи экзаменов.— М. : МФСТ, 2001.

30. Мур А. Бальные танцы. — Москва : Астрель, 2004.
31. Мур А. Пересмотренная техника европейских танцев. Ч. 1: Квикстэп. СПб, 1993.
32. Мур А. Пересмотренная техника европейских танцев. Ч. 2: Медленный вальс. СПб. 1993.
33. Мур А. Пересмотренная техника европейских танцев. Ч. 3: Фокстрот. СПб. 1993.
34. Мур А. Пересмотренная техника европейских танцев. Ч. 4: Танго СПб. 1993.
35. Никитин В. Ю. Модерн-джаз танец: История. Методика. Практика. — М. : ГИТИС, 2000. — 440 с.
36. Павло Вірський : життєвий і творчий шлях / упоряд.: Ю. В. Вернигор, Є. І. Досенко. Вінниця : Нова книга, 2012.
37. Пасютинская В. Волшебный мир танца. — М. : Просвещение, 1985.
38. Пин Ю. Вариации европейских и латиноамериканских танцев для танцоров «Е», «Д», «С» классов. — 2-е изд. — [Б.м.], 2012.
39. Пересмотренная техника латиноамериканских танцев. Джайв / [сост. ISTD]. — Лондон: Имперское общество учителей танца, 2002.
40. Пересмотренная техника латиноамериканских танцев. Румба / [сост. ISTD]. — Лондон: Имперское общество учителей танца, 1998.
41. Пересмотренная техника латиноамериканских танцев. Самба / [сост. ISTD]. — Лондон: Имперское общество учителей танца, 2002.
42. Пересмотренная техника латиноамериканских танцев. Ч. 1 / [сост. ISTD]. — Лондон: Имперское общество учителей танца, 1991.
43. Пересмотренная техника латиноамериканских танцев. Ч. 2 / [сост. ISTD]. — Лондон: Имперское общество учителей танца, 1991.
44. Пересмотренная техника латиноамериканских танцев. Ча-ча-ча / [сост. ISTD]. — Лондон: Имперское общество учителей танца, 1999.
45. Полятков С. Основы современного танца. — Р. н/Д.: Феникс, 2005. — 80 с.
46. Смирнов И. Искусство балетмейстера. — М. : Искусство, 1968.
47. Спортивная акробатика: Учебник / Под ред. В.П. Коркина - М.: Физкультура и спорт, 1981.- 238 с.
48. Станішевський Ю. Балетний театр України: 225 років історії. — Київ, 2003.
49. Станішевський Ю. Національний академічний театр опери та балету України імені Тараса Шевченка: історія та сучасність. 2002.
50. Станішевський Ю.О. Балетний театр Радянської України, 1925-1985: Шляхи і проблеми розвитку. К. : Муз. Україна, 1986.
51. Суриц Е.Я. Все о балете. — словарь-справочник. М.-Л.: Музыка, 1966.
52. Тарасов Н. И. Классический танец. Школа мужского исполнительства. — Москва, 1981.
53. Туркевич В.Д. Хореографічне мистецтво України у персоналіях: бібліографічний довідник. — Київ, 1999.
54. Фокин М. Против течения. — Л.: Искусство, 1981.
55. Худеков С.Н. Всеобщая история танца. М.: ЭКСМО, 2009.
56. Худеков С.Н. Искусство танца: История. Культура. Ритуал . М.: ЭКСМО, 2010.

57. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю. – К.: Альтерпрес, 2005.
58. Чепалов О.І. Хореографічний театр Західної Європи XX ст. : моногр. – Х. : ХДАК, 2007.
59. Шариков Д. І. Contemporarydance у балетмейстерському мистецтві. Київ : КіМУ, 2010.
60. Шариков Д. І. Класифікація сучасної хореографії. Київ, 2008.
61. Шариков Д. І. Теорія, історія та практика сучасної хореографії. Генезис і класифікація сучасної хореографії – напрями, стилі, види : монографія. Київ, 2010.
62. Шереметьевская Н. Танец на эстраде. - М., 1985.
63. Шереметьевская Н.Е. Прогулка в ритмах степа. - М., 1996.
64. Шкурко Т. А. Танцевально-экспрессивный тренинг. – СПб., 2003.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотека Харківської державної академії культури: сайт. – Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/>
2. Репозиторій ХДАК. – Режим доступу: <http://195.20.96.242:5028/khk dak-xmlui/>
3. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського: сайт. – Режим доступу: <http://mtlib.org.ua/>
4. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка: сайт. – Режим доступу: <https://korolenko.kharkov.com/>
5. Вікіпедія : вільна енциклопедія [Електронний ресурс] // <http://ru.wikipedia.org/wiki>